

Examenreglement CLZ

2018 - 2019

vmbo – havo - vwo

VOORWOORD

De examentijd is voor alle leerlingen een spannende periode: met het doen van examens sluiten ze een belangrijke fase af en staan ze op de drempel van een nieuwe fase in hun leven. En natuurlijk willen ze niets liever dan óver die drempel stappen, het examen halen.

Ook voor de school is de examentijd ieder jaar weer spannend: zal het de leerlingen lukken hun diploma te halen? Zullen ze slagen? We bereiden ze op de examens zo goed mogelijk voor en streven ernaar tijdens de examens omstandigheden te creëren waaronder leerlingen optimaal kunnen presteren.

Zowel voor de leerlingen als voor de school is het dus belangrijk dat het examen goed is georganiseerd en dat de geldende regels daarbij voor iedereen duidelijk zijn. Vandaar dit lijvige examenreglement. Hierin staan de spelregels die bij de schoolexamens en de centrale eindexamens van toepassing zijn. Begrippen worden uitgelegd, procedures beschreven en ook zaken als herkansingsmogelijkheden en resultaatbepalingen komen voorbij.

We wensen alle betrokkenen heel veel succes in de examenperiode!

Dhr. R. Bijeman, rector en plv. teamleider vmbo
Dhr. dr. P.J.C. Steenstra, teamleider bovenbouw havo
Mevr. drs. J.M. de Gier, teamleider bovenbouw vwo

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD

INHOUDSOPGAVE

- 1 ALGEMEEN.
 - 1.1 Vaststelling Examenreglement
 - 1.2 Begripsbepalingen
 - 1.3 Toelating tot het eindexamen
 - 1.4 Afnemen eindexamen
 - 1.5 Onregelmatigheden
 - 1.6 Geheimhouding
 - 1.9 Commissie van Beroep
2. INHOUD VAN HET EXAMEN
 - 2.1 Examenprogramma
 - 2.2 Indeling eindexamen; profielwerkstuk en sectorwerkstuk
 - 2.3 Keuze van eindexamenvakken
 - 2.4 Eindexamenvakken
3. HET SCHOOLEXAMEN
 - 3.1 Programma van Toetsing en Afsluiting
 - 3.2 Tijdstip
 - 3.4 Beoordeling en cijfergeving schoolexamen
 - 3.5 Herkansing toetsen schoolexamen
 - 3.6 Resultaten schoolexamen
 - 3.7 Verhindering deelname schoolexamen
4. HET CENTRAAL EXAMEN
 - 4.1 Tijdvakken en examendata
 - 4.2 Verhindering deelname centraal examen
 - 4.3 Gang van zaken m.b.t. het centraal examen
 - 4.4 Bepaling eindcijfer en beoordeling
5. UITSLAG, HERKANSING EN DIPLOMERING
 - 5.1 Vaststelling uitslag
 - 5.2 Uitslagregels
 - 5.3 Bekendmaking uitslag
 - 5.4 Herkansing centraal examen
 - 5.5 Diploma en cijferlijst
 - 5.5 Certificaat
6. OVERIGE BEPALINGEN
 - 6.1 Afwijking wijze van examineren
 - 6.2 Spreiding voltooiing eindexamen
7. SLOTBEPALINGEN

1 ALGEMEEN

1.1 Vaststelling Examenreglement

- 1.1.1 Het examenreglement is vastgesteld door de schoolleiding van het Christelijk Lyceum Zeist.
- 1.1.2 Indien daartoe aanleiding is kan de rector het reglement tussentijds wijzigen.
- 1.1.3 Het eindexamen is geregeld in het Eindexamenbesluit VO.
- 1.1.4 Het examenreglement is noodzakelijk volgens artikel 31, lid 1, van bovengenoemd besluit. Een exemplaar van dit besluit ligt ter inzage bij de administratie van de school en is te vinden op de website van de school (www.clz.nl).

1.2 Begripsbepalingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

bevoegd gezag: het bestuur van de Stichting voor Christelijk voortgezet Onderwijs voor Zuidoost-Utrecht te Zeist

bestuur: het College van Bestuur

rector: persoon die door het bestuur is aangesteld als rector van één van de scholen van de CVO Groep

examinator: degene die is belast met het afnemen van het examen

examencommissie: de commissie die verantwoordelijk is voor het organiseren en het verloop van de centrale examens. Een van de leden van de commissie wordt benoemd als secretaris van het eindexamen.

kandidaat: een ieder die door het bestuur tot het eindexamen is toegelaten

schoolexamen: dat deel van het examen, waarvan de stof, de opgaven en normering door de examinatoren worden vastgesteld

centraal examen: dat deel van het examen, waarvan de stof, de opgaven en het tijdstip van afnemen door de Minister van OCW worden vastgesteld

deeleindexamen: een examen in één van de voor het eindexamen voorgeschreven vakken

PTA: Programma van Toetsing en Afsluiting van het schoolexamen, zoals vermeld in het examendossier, het Handboekje Tweede Fase en het Handboekje VMBO.

vakken: vakken, deelvakken, intersectorale programma's en andere programmaonderdelen

praktische opdrachten: opdrachten die dienen om vaardigheden te toetsen en met een cijfer worden beoordeeld

handelingsdeel: het handelingsdeel bestaat uit het uitvoeren van een aantal handelingsopdrachten; handelingsopdrachten zijn eigenlijk praktische opdrachten die naar het oordeel van de leraar/examinator 'naar behoren' moeten zijn uitgevoerd

profielwerkstuk: een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel

toets: onderzoek naar kennis, inzicht en/of vaardigheden met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten, of een praktische opdracht

examendossier: geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door het bestuur gekozen vorm.

1.3 Toelating tot het eindexamen

- 1.3.1 Het bestuur stelt de leerlingen van een school in de gelegenheid ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen.
- 1.3.2 Het bestuur kan kandidaten tot het eindexamen toelaten die niet als leerling van de school zijn ingeschreven.

1.4 Afnemen eindexamen

- 1.4.1 De rector en de examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bestuur het eindexamen af.
- 1.4.2 De rector wijst één of meer personeelsleden van de school aan tot secretaris van het eindexamen.
- 1.4.3 De secretaris van het eindexamen vormt samen met de teamleiders van 4-vmbo, 5-havo en 6-vwo de examencommissie. Zij kiezen uit hun midden een voorzitter van de commissie.

1.5 Onregelmatigheden

- 1.5.1 Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het schoolexamen of van het centraal examen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, kan de rector maatregelen nemen.
- 1.5.2 De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen;
 - b. het ontzeggen van deelname of verdere deelname aan één of meer toetsen van het schoolexamen, de rekentoets en/of het centraal examen;
 - c. het ongeldig verklaren van één of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen, de rekentoets en/of het centraal examen;
 - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door het bestuur aan te wijzen onderdelen. Indien het hernieuwd examen, bedoeld in de vorige volzin, betrekking heeft op één of meer onderdelen van het centraal examen, legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.
- 1.5.3 Alvorens een beslissing ingevolge het vorige lid van dit artikel wordt genomen, hoort de rector de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan. De rector deelt zijn beslissing mee aan de kandidaat, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. In de schriftelijke mededeling wordt tevens gewezen op het bepaalde in artikel 1.9 van dit reglement met betrekking tot de Commissie van Beroep. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat, indien deze minderjarig is.

1.6 Geheimhouding

Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van dit reglement en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijk karakter kent of redelijkerwijs kan vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijke voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van dit besluit de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

1.7 Bewaren en inzien examenwerk

- 1.7.1 Uitwerkingen en opgaven van toetsen gemaakt in het kader van het schoolexamen blijven tenminste tot en met de vaststelling van de examenuitslag bewaard en zijn ter inzage voor de kandidaat in aanwezigheid van de examinerator. Het werk mag niet worden gekopieerd. De opgaven en uitwerkingen zijn eigendom van de school.
- 1.7.2 Het werk van het centraal examen en de rekentoets van de kandidaten wordt gedurende tenminste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de rector, ter inzage voor de kandidaat in aanwezigheid van de secretaris of een ander lid van de examencommissie. Na zes maanden wordt het werk op last van het bestuur vernietigd.

1.8 Commissie van Appèl

- 1.8.1 Indien tijdens het schoolexamen naar aanleiding van enig onderdeel van het schoolexamen één van de kandidaten of examineratoren daartoe schriftelijk de wens te kennen geeft aan de rector, roept deze zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen 5 werkdagen, de Commissie van Appèl bijeen.
- 1.8.2 Elke school kent een Commissie van Appèl, die bestaat uit:
 - a. de rector,
 - b. de secretaris van het examen, en
 - c. de bij het betreffende (onderdeel van het) schoolexamen betrokken examinerator.
- 1.8.3 De Commissie van Appèl vergadert voltallig en beslist bij meerderheid van stemmen.
- 1.8.4 De Commissie van Appèl maakt haar beslissing uiterlijk binnen 10 werkdagen na ontvangst van het verzoek schriftelijk kenbaar aan de indiener en mogelijk andere betrokkenen.
- 1.8.5 Tegen beslissingen van de Commissie van Appèl kan binnen drie werkdagen schriftelijk beroep worden aangetekend bij de Commissie van Beroep.

1.9 Commissie van Beroep

1.9.1 De kandidaat kan tegen een beslissing van de Commissie van Appèl in beroep gaan bij de door het bestuur ingestelde Commissie van Beroep. Van de Commissie van Beroep mag de desbetreffende rector geen deel uitmaken.

Het beroep dient binnen drie dagen nadat de beslissing ter kennis van de kandidaat is gebracht, schriftelijk bij de Commissie van Beroep te worden ingesteld.

1.9.2 Een beroep dient te worden gericht aan de Commissie van Beroep van de Christelijk Voortgezet Onderwijs Groep Zuidoost-Utrecht, Postbus 550, 3700 AN Zeist.

1.9.3 De Commissie bestaat uit 3 leden. Ieder lid heeft een plaatsvervanger. Als leden en plaatsvervangend leden zijn aangewezen:

- a. een rector, niet zijnde de eigen rector, aan te wijzen door het bestuur;
- b. een ouder, aan te wijzen door de oudergeleding van de Centrale Medezeggenschapsraad;
- c. een docent, niet zijnde examinator van de kandidaat, aan te wijzen door de Personeelsgeleding van de Centrale Medezeggenschapsraad.

De Commissie wijst uit haar midden een voorzitter, secretaris en algemeen lid aan.

1.9.4 De leden van de Commissie kunnen worden gewraakt indien ze tot de kandidaat of degene(n) tegen wiens beslissing het beroep zich richt in bloed- of aanverwantschap staan tot en met de vierde graad. Van wraking in andere gevallen is sprake, wanneer daarvoor naar het oordeel van de Commissie ernstige redenen bestaan.

In deze gevallen kunnen de leden van de Commissie zich verschonen. Wraking dient te geschieden binnen 3 dagen nadat de namen van de leden van de Commissie schriftelijk ter kennis van de partijen zijn gebracht.

Over de wraking of verschoning wordt zo spoedig mogelijk door de overige leden van de Commissie beslist. Bij wraking of verschoning treedt een plaatsvervangend lid op.

1.9.5 De Commissie kan al dan niet op verzoek getuigen of deskundigen horen.

Alvorens tot een uitspraak te komen hoort de Commissie in ieder geval de desbetreffende rector en/of de secretaris, de betrokken examinator en de kandidaat.

De kandidaat kan zich gedurende het onderzoek van de Commissie door een door hem aan te wijzen meerderjarige persoon laten bijstaan.

1.9.6 De Commissie kan het beroep niet-ontvankelijk verklaren, ongegrond verklaren of gegrond verklaren. De commissie beslist met meerderheid van stemmen.

De Commissie deelt haar beslissing onverwijld schriftelijk mede aan de kandidaat, het bestuur, de rector, de secretaris en aan degene(n) tegen wiens beslissing het beroep zich richt. De rector brengt zonodig de inspectie op de hoogte.

De schriftelijke bekendmaking van de uitspraak vindt in ieder geval plaats binnen 14 dagen na ontvangst van het beroepsschrift. De Commissie kan met redenen omkleed besluiten, deze termijn met ten hoogste 14 dagen te verlengen. In haar schriftelijke uitspraak motiveert de Commissie haar beslissing en stelt ze zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen of opnieuw af te leggen.

De uitspraak van de Commissie is bindend.

2. INHOUD VAN HET EXAMEN

2.1 Examenprogramma

De Minister van OCW stelt, behalve voor door het bevoegd gezag vast te stellen vakken die onderdeel zijn van het eindexamen, voor elk van de onderwijssoorten examenprogramma's vast, waarin zijn opgenomen:

- a. een omschrijving van de examenstof voor ieder eindexamenvak;
- b. welk deel van de examenstof centraal zal worden geëxamineerd en over welke examenstof het schoolexamen zich uitstrekt;
- c. het aantal en de tijdsduur van de toetsen van het centraal examen;
- d. de rekentoets.

Tevens kunnen in een examenprogramma zijn opgenomen voorschriften betreffende de aard, de omvang, het aantal, de beoordeling en de weging van de onderdelen van het schoolexamen.

2.2 Indeling eindexamen; profielwerkstuk en sectorwerkstuk

- 2.2.1 Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.
- 2.2.2 Het schoolexamen vindt plaats op basis van een schriftelijk vastgestelde regeling (Programma van Toetsing en Afsluiting, PTA).
- 2.2.3 Het schoolexamen vwo en havo omvat mede een profielwerkstuk.
- 2.2.4 Het profielwerkstuk heeft betrekking op ten minste één vak. Dit vak behoort of tot het profieldeel of tot het gemeenschappelijk deel.
- 2.2.5 Het schoolexamen vmbo voor zover het betreft de theoretische leerweg en de gemengde leerweg, omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk heeft betrekking op een thema uit het profiel waarin de leerling het onderwijs volgt.

2.3 Keuze van eindexamenvakken

- 2.3.1 De kandidaten kiezen, met inachtneming van het bepaalde in hoofdstuk II van het Eindexamenbesluit VO ("de inhoud van het eindexamen") en het bepaalde in dit reglement, in welke vakken zij examen willen afleggen. Voor leerlingen geldt deze keuze voor zover het bestuur hen in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden.
Voor wie niet als leerling is ingeschreven geldt deze keuze voor zover het bestuur hen tot het examen in die vakken toelaat.

- 2.3.2 De kandidaten kunnen voor zover het bestuur hen dat toestaat, in meer vakken examen afleggen dan in de vakken die ten minste tezamen een eindexamen vormen.

2.4 Eindexamenvakken

Voor de verplichte en/of mogelijke eindexamenvakken van het vmbo, havo en vwo wordt verwezen naar de artikelen 11 t/m 13 en 22 t/m 25 van het meest recente Eindexamenbesluit VO.

3. HET SCHOOLEXAMEN

3.1 Programma van Toetsing en Afsluiting

- 3.1.1 De rector verstrekt vóór 1 oktober van elk jaar de leerlingen die aan het examen deelnemen een exemplaar van het Programma van Toetsing en Afsluiting dat in ieder geval betrekking heeft op het desbetreffende schooljaar.
- 3.1.2 In het Programma van Toetsing en Afsluiting, waaronder begrepen het Handboekje Tweede Fase en het Handboekje VMBO, wordt in elk geval aangegeven wat voor de betreffende school geldt met betrekking tot
- a. welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst;
 - b. de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen;
 - c. de gang van zaken tijdens het afnemen van het schoolexamen;
 - d. de periodes waarin het schoolexamen wordt afgenomen;
 - e. de wijze van beoordeling en cijfergeving;
 - f. de wijze waarop de uitvoering van de inhaaltoetsen geregeld is,
 - g. de herkansingsregeling;
 - h. de procedure en de regels met betrekking tot de aanvraag van herkansing van onderdelen van het schoolexamen;
 - i. de rekentoets.

3.2 Tijdstip

- 3.2.1 Het schoolexamen strekt zich ten minste uit over alle vakken, waarin de kandidaat eindexamen aflegt en wordt ingericht overeenkomstig hetgeen voor ieder vak afzonderlijk in het programma van toetsing en afsluiting is aangegeven.
- 3.2.2 Het schoolexamen begint voor het vmbo in leerjaar 3 en voor het havo en vwo in leerjaar 4 en wordt afgesloten voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen.
- 3.2.3 De examencommissie kan een kandidaat die ten gevolge van ziekte of ten gevolge van zijn wil onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest aan een toets deel te nemen (niet zijnde een herkansingstoets), hem voor de

betreffende toets, het recht tot het inhalen van de toets toestaan. Als inhaaltoets geldt een nieuw opgestelde toets, die dezelfde leerstof omvat als het gemiste onderdeel en dezelfde vorm en omvang heeft. In het PTA wordt de regeling vastgelegd betreffende de uitvoering van de inhaaltoetsen.

3.3 Gang van zaken m.b.t. het schoolexamen

- 3.3.1 De kandidaat plaatst op de daartoe aangegeven plaatsen zijn naam op het papier; is dat niet aangegeven dan zet de kandidaat zijn naam aan de bovenkant. Elk los vel wordt door de kandidaat voorzien van zijn naam.
- 3.3.2 Het werk mag niet met potlood gemaakt worden (uitgezonderd grafieken en tekeningen).
- 3.3.3 Tassen e.d. mogen niet in de examenruimte aanwezig zijn.
- 3.3.4 Het meenemen van andere dan toegestane boeken, tabellen en overige hulpmiddelen is verboden. Het is tevens verboden elektronische communicatiemiddelen, waaronder smartphones en smartwatches, mee te nemen de examenruimte in. Toegestane boeken, tabellen en overige hulpmiddelen kunnen voorafgaand aan het examen worden gecontroleerd.
- 3.3.5 De opgaven en uitwerkingen van een toets voor het schoolexamen worden door de kandidaat ingeleverd bij de aanwezige surveillant.
- 3.3.6 De bijlagen waarop een antwoord moet worden ingevuld, dienen in het overige werk te worden gesloten. Indien het werk uit meerdere papieren bestaat, dienen deze in elkaar gestoken te worden ingeleverd.
- 3.3.7 Een kandidaat, die gemaakt werk en opgaven heeft ingeleverd en de examenruimte heeft verlaten, mag niet meer worden toegelaten, ook niet wanneer hij buiten de zaal constateert, dat hij niet alle opgaven heeft gemaakt.

3.4 Beoordeling en cijfergeving schoolexamen

- 3.4.1 Het eindcijfer van het schoolexamen is het gewogen gemiddelde van de cijfers behaald voor de verschillende toetsen en wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10. Wanneer een leerling niet deelneemt aan een schoolexamentoets, wordt het cijfer 1,0 ingevuld.
- 3.4.2 Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de in artikel 3.4.1 genoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
Indien op het schoolexamen geen centraal examen volgt, wordt het eindcijfer in een geheel getal uitgedrukt, waarbij de eerste decimaal achter de komma indien deze 4 of minder is, naar beneden wordt afgerond en indien deze 5 of meer is, naar boven wordt afgerond.
- 3.4.3 In afwijking van het bepaalde in artikel 3.4.1 worden het vak culturele en kunstzinnige vorming en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elk profiel (havo en vwo) of elke sector (vmbo) beoordeeld met 'voldoende' of 'goed'. Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het

genoegzaam afsluiten van de desbetreffende vakken, zoals blijkend uit het examendossier.

- 3.4.4 In afwijking van het bepaalde in artikel 3.4.1 wordt het sectorwerkstuk (vmbo) beoordeeld met 'voldoende' of 'goed'. Deze beoordeling geschiedt op grond van vooraf bekendgemaakte criteria.
- 3.4.5 Het cijfer voor de rekentoets is tevens het eindcijfer rekenen.

3.5 Herkansing toetsen schoolexamen

- 3.5.1 Het aantal herkansingen dat wordt toegestaan, wordt in het Programma van Toetsing en Afsluiting vermeld.
- 3.5.2 Indien de kandidaat door ziekte of tengevolge van zijn wil onafhankelijke omstandigheid niet in staat is aan een toets deel te nemen, geldt artikel 3.2.3.
- 3.5.3 De kandidaat die aan de herkansing voor enige toets wenst deel te nemen, dient daartoe een verzoek in.
- 3.5.4 De herkansing heeft dezelfde vorm en lengte en omvat dezelfde leerstof als de toets waarvoor de herkansing is aangevraagd.
- 3.5.5 De herkansing vindt plaats op een door de rector vast te stellen datum en tijdstip.
- 3.5.6 Als de kandidaat om enige geldige reden (zie artikel 3.2.3) verhinderd is deel te nemen aan de door hem aangevraagde herkansing, wordt hij verwezen naar een volgende herkansingsmogelijkheid. Indien de kandidaat ook dan om een geldige reden verhinderd is, wordt het resultaat dat hij voor de oorspronkelijke toets behaalde definitief.
- 3.5.7 Van de resultaten die de kandidaat heeft behaald voor de oorspronkelijke toets en de herkansing, wordt de hoogste beoordeling vastgesteld als definitief resultaat.

3.6 Resultaten schoolexamen

- 3.6.1 De resultaten van het schoolexamen behaald in een leerjaar niet zijnde het laatste leerjaar, komen te vervallen als de kandidaat niet wordt bevorderd. Voor die in enig leerjaar geheel worden afgesloten, kan in het PTA van een school worden opgenomen dat de resultaten gehandhaafd blijven.
- 3.6.2 De resultaten betreffende het schoolexamen, behaald in enig leerjaar, worden zowel aan de leerling als aan zijn ouders/verzorgers bekend gemaakt.
- 3.6.3 Voor de aanvang van het centraal examen maakt de rector aan de kandidaat bekend, voor zover van toepassing:
 - a. welke (eind)cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen;
 - b. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld;
 - c. de beoordeling van het profielwerkstuk of het sectorwerkstuk en
 - d. het cijfer van de rekentoets.

De examinatoren leveren hiertoe de daarvoor benodigde gegevens zo spoedig mogelijk na vaststelling in bij de schooldirectie. De kandidaat dient dit overzicht voor akkoord te tekenen.

- 3.6.4 Voor de kandidaat die tot een leerjaar waarover zich het schoolexamen uitstrekt wordt toegelaten, nadat in dat leerjaar reeds schoolexamentoetsen zijn afgenomen, stelt de rector een regeling vast, in overleg met de betrokken docent(en) en de kandidaat.

3.7 Verhinderung deelname schoolexamen

- 3.7.1 Als een kandidaat door ziekte of een andere dwingende reden, niet veroorzaakt door onnauwkeurigheid, onachtzaamheid of nalatigheid van de kandidaat of zijn ouders, verzorgers of voogden, absoluut verhinderd is deel te nemen aan een onderdeel van het schoolexamen, stellen zijn ouders, verzorgers of voogden de secretaris van het examen zo vroeg mogelijk voor de aanvang van bedoelde toets of ander onderdeel in kennis van deze verhindering en de reden(en) daarvoor.
- 3.7.2 Voor de actuele regeling met betrekking tot het maken van toetsen in geval van verhindering wordt u verwezen naar het vigerende Handboekje Tweede Fase en het Handboekje VMBO.

4. HET CENTRAAL EXAMEN

4.1 Tijdvakken en examendata

- 4.1.1 Het centraal examen voor de scholen voor voortgezet onderwijs wordt afgenomen in het laatste leerjaar van de betreffende schoolsoort.
- 4.1.2 Het centraal examen voor de scholen kent drie tijdvakken: het eerste, het tweede en het derde tijdvak. De eerste twee tijdvakken worden afgenomen in het laatste leerjaar. Het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar afgenomen door de staatsexamencommissie.
- 4.1.3 De rector stelt de kandidaten tijdig op de hoogte van de data en de tijdstippen waarop het centraal examen zal plaatsvinden.

4.2 Verhinderung deelname centraal examen

- 4.2.1 Indien een kandidaat om een geldige reden, dit ter beoordeling van de schooldirectie, is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak aanwezig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen in ten hoogste vier toetsen te voltooien.

- 4.2.2 Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van de staatsexamencommissie zijn eindexamen te voltooien.
- 4.2.3 De kandidaat wordt door de secretaris van de examens aangemeld bij de voorzitter van de desbetreffende staatsexamencommissie.

4.3 Gang van zaken m.b.t. het centraal examen

- 4.3.1 Voor de aanvang van het centraal examen worden kandidaten schriftelijk op de hoogte gesteld van voorschriften en procedures tijdens het centraal examen.
- 4.3.2 Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook, aangaande de opgaven gedaan, uitgezonderd officiële mededelingen van de door de Minister van OCW ingestelde centrale examencommissie.
- 4.3.3 In iedere ruimte waar het centraal examen wordt afgenomen zijn tenminste twee toezichthouders aanwezig.
- 4.3.4 Het is ten strengste verboden tijdens de examenzitting in het bezit te zijn van elektronische apparatuur tenzij die is toegestaan, laat staan tijdens de zitting bestanden van welke aard dan ook op te nemen, te fotograferen, te verzenden dan wel te ontvangen.
- 4.3.5 Zij die toezicht hebben gehouden, maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij de rector samen met het gemaakte examenwerk.
- 4.3.6 Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten.
- 4.3.7 Alle papier, ook kladpapier, wordt gewaarmerkt en verstrekt door de school behalve het papier dat samen met de opgaven wordt uitgereikt.
- 4.3.8 De kandidaat plaatst aan de bovenkant van het papier zijn examennummer en zijn naam op de daartoe aangegeven plaatsen.
- 4.3.9 Het werk mag niet met potlood gemaakt worden (uitgezonderd tekeningen en grafieken).
- 4.3.10 Tassen e.d. mogen in de examenzaal niet binnen bereik van de kandidaten zijn. Zij moeten buiten de examenzaal of het lokaal blijven.
- 4.3.11 Het meenemen van andere dan toegestane boeken, tabellen en overige hulpmiddelen is verboden. Toegestane boeken, tabellen en overige hulpmiddelen worden voorafgaand aan het examen gecontroleerd.
- 4.3.12 Het is de kandidaat niet geoorloofd zich zonder toestemming van degenen die toezicht houden, uit het examenlokaal te verwijderen.
- 4.3.13 Kandidaten mogen zich gedurende de examenzitting niet van hun plaats begeven. Indien zij iets nodig hebben, dienen zij door handopsteken en zo min mogelijk storend, de aandacht van één van de toezichthouders te trekken.
- 4.3.14 Kandidaten mogen, na inlevering van het gemaakte werk en de opgaven, het lokaal/de zaal niet eerder verlaten dan vanaf één uur na de opening van de zitting.

- 4.3.15 Alle aan de kandidaten voorgelegde opgaven voor een toets van het centraal examen blijven in het examenlokaal tot het einde van de zitting.
- 4.3.16 Gedurende het laatste kwartier van de zitting verlaat, om onnodige ordeverstoring te voorkomen, niemand de examenzaal/het examenlokaal.
- 4.3.17 Aan het einde van de zitting blijft iedere kandidaat zitten, tot het werk van alle kandidaten door de dienstdoende toezichthouders is opgehaald en geteld. De kandidaat dient er zelf op toe te zien dat zijn werk, inclusief de eventuele bijlagen, door één van de toezichthouders is ingenomen.
- 4.3.18 De bijlagen waarop een antwoord moet worden ingevuld, dienen in het overige werk te worden ingesloten. Indien het gemaakte werk uit meer papieren bestaat, dienen deze in elkaar gestoken te worden ingeleverd.
- 4.3.19 Gemaakt werk dat eenmaal de examenzaal heeft verlaten, mag niet meer worden ingeleverd. Het mag niet meer door de toezichthouder(s) worden ingenomen.
- 4.3.20 Een kandidaat, die gemaakt werk en opgaven heeft ingeleverd en de zaal heeft verlaten, mag niet meer worden toegelaten, ook niet wanneer hij buiten de zaal constateert, dat hij niet alle opgaven heeft gemaakt.
- 4.3.21 Deelname aan een zitting van het centraal examen betekent dat het eenmaal gemaakte werk zijn geldigheid behoudt, tenzij de inspecteur het werk ongeldig verklaart.
- 4.3.22 Voor computereexamens gelden ten aanzien van het gestelde in 4.3.7 t/m 4.3.9 en 4.3.17 t/m 4.3.20 teksten die overeenkomen met deze wijze van examineren.
- 4.3.23 Dyslectische leerlingen kunnen het centraal examen maken met behulp van een (zelf mee te brengen) daisyspeler of met een (elektronisch) hulpmiddel, mits zij de noodzaak hiervan kunnen aantonen middels een orthopedagogisch rapport. Bij de herexamens kan van deze mogelijkheid geen gebruik worden gemaakt, omdat de examens voor het tweede tijdvak niet in deze vorm worden aangeboden.

4.4 Bepaling eindcijfer en beoordeling

- 4.4.1 De examinerator past bij zijn beoordeling de normen toe alsmede de regels voor het bepalen van de cijfers die zijn voorgeschreven door de Commissie, die door de Minister van OCW is belast met de vaststelling van de opgaven.
- 4.4.2 Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen en de rekentoets wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
- 4.4.3 De rector bepaalt het eindcijfer voor een vak dat wordt afgesloten met een centraal examen op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Indien de uitkomst van de berekening, bedoeld in de eerste of tweede volzin, niet een geheel getal is, wordt dat getal, indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
- 4.4.4 Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.

- 4.4.5 De beoordeling van de vakken en onderdelen als genoemd in artikel 3.4.3 en 3.4.4 vindt op de aldaar beschreven wijze plaats.

5. UITSLAG, HERKANSING EN DIPLOMERING

5.1 Vaststelling uitslag

- 5.1.1 De rector en de secretaris van het eindexamen stellen de uitslag vast met inachtneming van de uitslagregels als vermeld in artikel 5.2 van dit reglement.
- 5.1.2 Indien dat nodig en mogelijk is om de kandidaat te laten slagen betrekken zij van het eindexamen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen echter een eindexamen te vormen als bedoeld in hoofdstuk II van het Eindexamenbesluit VO.

5.2 Uitslagregels

- 5.2.1 De kandidaat die eindexamen vmbo heeft afgelegd, is geslaagd indien hij:
- voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger, of
 - voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 4 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger, of
 - voor twee van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger;
 - het gemiddelde cijfer voor het Centraal Examen een 5,5 of hoger is;
 - voor het vak Nederlands minimaal een 5 gehaald;
 - de rekentoets is afgelegd.
- 5.2.2 In aanvulling op het eerste lid geldt tevens dat voor de vakken lichamelijke opvoeding en het kunstvak uit het gemeenschappelijk deel en in de gemengde en theoretische leerweg voor het profielwerkstuk de kwalificatie 'voldoende' of 'goed' is behaald.
- 5.2.3 De kandidaat die het eindexamen havo heeft afgelegd, is geslaagd indien
- alle afgeronde eindcijfers 6 of hoger zijn;
 - er één maal het cijfer 5 is behaald en voor de overige vakken het cijfer 6 of hoger of één maal het cijfer 4 of twee maal het cijfer 5 of éénmaal het cijfer 5 en één maal het cijfer 4 is behaald en voor de overige vakken het cijfer 6 of hoger, waarbij het gemiddelde van alle examenvakken tenminste 6,0 is;
 - het gemiddelde cijfer voor het Centraal Examen 5,5 of hoger is;
 - bij de vakken Nederlands, Engels en wiskunde slechts één 5 voorkomt;
 - de rekentoets is afgelegd.

Daarnaast moeten CKV en LO beoordeeld zijn als 'voldoende' of 'goed'.
Cijfers voor Maatschappijleer, het profielwerkstuk en Levensbeschouwing vormen het combinatiecijfer dat deel uitmaakt van de slaag/zak-regeling.
Een eindcijfer van een drie of lager op de cijferlijst betekent dat de leerling niet is geslaagd. Dit geldt ook voor de verschillende vakken die meetellen in het combinatiecijfer.

- 5.2.4 De kandidaat die het eindexamen vwo heeft afgelegd, is geslaagd indien
- alle afgeronde eindcijfers 6 of hoger zijn;
 - er één maal het cijfer 5 is behaald en voor de overige vakken het cijfer 6 of hoger of één maal het cijfer 4 of twee maal het cijfer 5 of éénmaal het cijfer 5 en één maal het cijfer 4 is behaald en voor de overige vakken het cijfer 6 of hoger, waarbij het gemiddelde van alle examenvakken tenminste 6,0 is.
 - het gemiddelde cijfer voor het Centraal Examen 5,5 of hoger is.
 - bij de vakken Nederlands, Engels, wiskunde en rekenen slechts één 5 voorkomt.

Daarnaast moeten CKV / AC en LO beoordeeld zijn als 'voldoende' of 'goed'.
Cijfers voor M&M / M&S, het profielwerkstuk en ANW vormen het combinatiecijfer dat deel uitmaakt van de slaag/zak-regeling.
Een eindcijfer van een drie of lager op de cijferlijst betekent dat de leerling niet is geslaagd. Dit geldt ook voor de verschillende vakken die meetellen in het combinatiecijfer.

- 5.2.4 De kandidaat die eindexamen dan wel deeleindexamen heeft afgelegd en die niet voldoet aan de voorwaarden, genoemd in art. 5.4.2 en 5.4.3, is afgewezen, behoudens de mogelijkheid tot herkansing, bedoeld in artikel 51 van het Eindexamenbesluit VO.

5.3 Bekendmaking uitslag

Zodra de uitslag ingevolge artikel 5.2 is vastgesteld, maakt de rector deze tezamen met de eindcijfers schriftelijk aan iedere kandidaat bekend, onder mededeling van hetgeen in artikel 5.4 is vermeld. De in de eerste volzin bedoelde uitslag is de definitieve uitslag indien artikel 5.4, eerste lid, van dit reglement geen toepassing vindt.

5.4 Herkansing centraal examen

- 5.4.1 De kandidaat heeft voor één vak waarin hij reeds examen heeft afgelegd, nadat de uitslag is vastgesteld, het recht in het tweede tijdvak, of indien de kandidaat verhinderd was en artikel 4.2.2 van toepassing is, in het derde tijdvak, opnieuw dan wel alsnog deel te nemen aan het centraal examen.
- 5.4.2 De kandidaat stelt de rector, vóór een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip, schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht.
- 5.4.3 Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.

- 5.4.4 Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld volgens de uitslagregels en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat meegedeeld.
- 5.4.5 De kandidaat krijgt gelegenheid het werk gemaakt in eerste tijdvak in te zien, onder toezicht van een lid van de examencommissie.

5.5 Diploma en cijferlijst

- 5.5.1 De rector reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:
- de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen;
 - de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk, alsmede de beoordeling van het profielwerkstuk;
 - het thema van het sectorwerkstuk, alsmede de beoordeling van het sectorwerkstuk;
 - de beoordeling van de vakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding in vwo en havo;
 - de beoordeling van het kunstvak en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van de leerweg in vmbo;
 - de rekentoets;
 - de eindcijfers voor de examenvakken, alsmede
 - de uitslag van het eindexamen.
- 5.5.2 De rector reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat, daaronder mede begrepen de kandidaat die zijn eindexamen met gunstig gevolg heeft voltooid ten overstaan van de staatsexamencommissie, een diploma uit, waarop het profiel of de profielen zijn vermeld die bij de uitslag zijn betrokken. Op het diploma vmbo is de leerweg vermeld die bij de uitslag is betrokken.
- 5.5.3 Duplicaten van afgegeven diploma's en cijferlijsten worden niet verstrekt. Een schriftelijke verklaring dat deze documenten zijn afgegeven kan uitsluitend door DUO worden verstrekt.

6. OVERIGE BEPALINGEN

6.1 Afwijking wijze van examineren

- 6.1.1 De rector kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de rector de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
- 6.1.2 Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
- er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog, orthopedagoog of medisch specialist is opgesteld,

- b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
- c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.

6.1.3 De rector kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften aangegeven bij of krachtens het Eindexamenbesluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:

- a. het vak Nederlandse taal- en letterkunde;
- b. het vak Nederlandse taal;
- c. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.

6.1.4 De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten.

6.1.5 Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt desgevraagd verantwoording afgelegd aan de inspectie.

6.2 Spreiding voltooiing eindexamen

6.2.1 De rector kan, de inspectie gehoord hebbend, toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is, en ten aanzien van een kandidaat die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar wordt afgelegd. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten

6.2.2 De rector geeft hiervoor toestemming uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan het bestuur afwijken van de eerste volzin ten behoeve van een kandidaat die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken centraal examen heeft afgelegd.

6.2.3 De herkansingsregeling voor het centraal examen (artikel 5.4) is ten aanzien van de kandidaat van toepassing in het eerste en in het tweede schooljaar van het gespreid centraal examen, met dien verstande dat het recht op herkansing ontstaat nadat de eindcijfers van de vakken waarvoor in het eerste schooljaar het centraal examen is afgesloten, voor de eerste maal zijn vastgesteld.

6.2.4 De rector en de secretaris stellen op verzoek van de kandidaat de uitslag van het eindexamen reeds vast aan het einde van het eerste schooljaar van het gespreid

centraal examen of het gespreid schoolexamen met overeenkomstige toepassing van artikel 5.2.

7. SLOTBEPALINGEN

- 7.1 Dit examenreglement, het Programma van Toetsing en Afsluiting en het Handboekje Tweede Fase en het Handboekje VMBO worden door de rector voor 1 oktober van het cursusjaar waarin het examen wordt afgelegd, toegezonden aan de inspectie en aan de kandidaten (digitaal) uitgereikt.
- 7.2 In die gevallen waarin dit Reglement niet voorziet, is het bepaalde in het Eindexamenbesluit VO van toepassing.
- 7.3.1 In alle gevallen waarin dit Reglement noch het Eindexamenbesluit voorziet, beslist de rector.